

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr 612/21
Zarządu Województwa Łódzkiego
z dnia 29 czerwca 2021 r.

Podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu

(art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,

Dz. U. z 2021 r., poz. 247)

Strategia rozwoju województwa jest najważniejszym dokumentem samorządu województwa określającym wizję i cele polityki regionalnej w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym oraz działania niezbędne do ich osiągnięcia. Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 jest odpowiedzią władz województwa na zmieniające się uwarunkowania i wyzwania, przedstawia spójny plan powiązanych i przemyślanych działań w perspektywie najbliższej dekady, stanowiący punkt wyjścia do szerokiej współpracy, której efektem będzie podniesienie jakości życia mieszkańców województwa łódzkiego.

Strategia odnosi się do trzech sfer rozwoju: gospodarczego, społecznego i przestrzennego, w ramach których sformułowano trzy cele strategiczne: 1. Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka, 2. Obywatelskie społeczeństwo równych szans, 3. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń. Cele strategiczne polityki rozwoju uwzględniają współzależność procesów rozwojowych zachodzących w ramach tych trzech sfer. Dodatkowo wskazano jeden cel horyzontalny: Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region. Istotą tego celu będzie prowadzenie zintegrowanej polityki rozwoju, zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju, co pozwoli na zaspokojenie potrzeb mieszkańców województwa łódzkiego i zachowanie najcenniejszych elementów środowiska dla przyszłych pokoleń.

Realizacja strategicznej polityki rozwoju adresowana jest do wszystkich podmiotów funkcjonujących w Łódzkiem i będzie się odbywała na obszarze całego województwa.

W ramach sfery gospodarczej zakłada się zdynamizowanie procesu transformacji w kierunku gospodarki opartej na wiedzy, wytwarzającej nowoczesne i konkurencyjne produkty i usługi, a kluczowym elementem będzie zwiększanie potencjału badawczego i innowacyjnego. Niezbędnym elementem nowoczesnej i konkurencyjnej gospodarki jest wysokiej jakości kapitał ludzki, którego gotowość do tworzenia, wdrażania i wykorzystywania innowacji będzie warunkować rozwój gospodarki opartej na wiedzy i stanowić o atrakcyjności rynku pracy w województwie łódzkim. Wspierany będzie sektor małych i średnich przedsiębiorstw stanowiący trzon gospodarki województwa łódzkiego. Istotnym elementem budowy nowoczesnej i konkurencyjnej gospodarki będzie wysokotowarowe rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze oferujące produkty najwyższej jakości.

Przekształceniom w sferze gospodarczej będą towarzyszyć zmiany w sferze społecznej. Województwo łódzkie stanie się miejscem przyjaznym i atrakcyjnym do życia dla wszystkich mieszkańców miast i obszarów wiejskich. Zapewniony zostanie dobry dostęp do infrastruktury społecznej i usług publicznych. Kluczowe znaczenie, szczególnie w kontekście pogarszającej się sytuacji demograficznej województwa, będą miały działania przyczyniające się do poprawy sytuacji zdrowotnej mieszkańców. Kolejna grupa działań będzie podejmowana w obszarze integracji i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, w celu stworzenia równych szans rozwojowych wszystkim mieszkańcom. Niezwykle ważne będą również działania przyczyniające się do rozwoju kapitału społecznego, wzmocnienia funkcji i roli rodziny oraz więzi społecznych, a także budowania poczucia tożsamości regionalnej i lokalnej.

Atrakcyjna i dostępna przestrzeń będzie kluczowym elementem dla zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców, przy jednoczesnym poszanowaniu zasobów środowiska. Podejmowane będą działania związane z adaptacją do zmian klimatu i poprawą jakości środowiska oraz ochroną i kształtowaniem krajobrazu. Kontynuowane będą procesy rewitalizacji obszarów zdegradowanych, nastąpi poprawa dostępności przestrzeni publicznych wysokiej jakości. Równie ważnym aspektem będzie tworzenie efektywnych sieci infrastrukturalnych poprzez zwiększenie dostępności transportowej i teleinformatycznej, zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz racjonalne gospodarowanie odpadami.

Warunkiem osiągnięcia zakładanych celów jest efektywny system zarządzania rozwojem, którego gwarantem będzie sprawna administracja publiczna, w pełni wykorzystująca nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne. Kluczowe znaczenie będzie odgrywać współpraca wszystkich interesariuszy Strategii, natomiast współpraca samorządów przyczyni się do podniesienia efektywności i optymalizacji kosztów realizacji projektów i świadczonych usług publicznych.

Wyrazem operacjonalizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 będą Zintegrowane Przedsięwzięcia Strategiczne: 1. Zielone i Aktywne Łódzkie, 2. Kolej na Łódzkie, 3. Czyste Środowisko, 4. Innowacyjne Łódzkie, 5. Profesjonalne Łódzkie, 6. Solidarne Łódzkie, 7. Zdrowe Łódzkie.

Dla zapewnienia zrównoważonego terytorialnie rozwoju całego województwa w Strategii wskazano obszary wymagające szczególnego wsparcia – Obszary Strategicznej Interwencji. Dostosowanie kierowanej tam interwencji do specyficznych potrzeb poszczególnych typów obszarów przyczyni się do przewyższania ich barier rozwojowych oraz aktywowania endogenicznych potencjałów. Będzie to działanie racjonalizujące wydatkowanie środków publicznych, kierując je do miejsc, w których są one najpotrzebniejsze i przyniosą największe pozytywne efekty. W perspektywie roku 2030 obszary te osiągną stabilny poziom rozwoju społeczno-gospodarczego i będą to: 1. Miasta odzyskanych szans, 2. Obszary aktywnej integracji, 3. Obszar nowej energii, 4. Obszar zielonej gospodarki, 5. Miejskie Obszary Funkcjonalne.

W Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, ze względu na jej skalę i regionalny charakter, nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych. Przyjęty dokument jest wypracowanym, w trakcie konsultacji społecznych przeprowadzonych na różnych etapach sporządzania, konsensusem między Zarządem Województwa Łódzkiego a jednostkami samorządu terytorialnego z obszaru województwa, administracją rządową, sektorem gospodarczym i instytucjami otoczenia biznesu, samorządami gospodarczymi, jednostkami sektora naukowo-badawczego, organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami.

Do projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 sporządzono Prognozę oddziaływania na środowisko mającą na celu określenie wystąpienia możliwych skutków w środowisku mogących powstać w wyniku realizacji

potencjalnych działań i przedsięwzięć, dla których ramy wyznaczają cele i kierunki działań zawarte w Strategii.

Przy sporządzeniu Prognozy uwzględniono akty powszechnie obowiązującego prawa z zakresu środowiska i jego ochrony. Prognoza została opracowana w oparciu o wytyczne zawarte w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 247). Ponadto, zgodnie z art. 53 omawianej ustawy, przy sporządzaniu prognozy do ocenianego dokumentu uwzględniono postanowienia dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji w niej wymaganych wydane przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi
(Pismo z dnia 28 września 2018 r. znak: WOOŚ.411.319.2018.MGw),
- Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi
(Pismo z dnia 1 października 2018 r. znak: ŁPWIS.NSOZNS.9022.1.512.2018.JOK).

Opracowując Prognozę dokonano oceny oddziaływań celów operacyjnych i kierunków działań na 16 komponentów środowiska, tj. powierzchnia ziemi, gleby, zasoby naturalne, wody powierzchniowe, wody podziemne, klimat, powietrze, roślinność, zwierzęta, różnorodność biologiczna, ciągłość układów przyrodniczych, obszary chronione, w tym Natura 2000, zabytki, krajobraz, dobra materialne, ludzie. W ocenie wpływu zapisów Strategii uwzględniono sposób oddziaływań (pozytywny, negatywny, minimalny negatywny, zmienny, brak wpływu) oraz charakter oddziaływania (bezpośredniość, czas trwania, częstotliwość oddziaływania). Ocena uwzględniała zależności między elementami środowiska oraz oddziaływaniami na ww. komponenty. Mocny akcent w zakresie oceny wpływu zapisów Strategii położono na analizę oddziaływań na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszaru NATURA 2000.

Z Prognozy wynika, że:

- analiza przyjętych w Strategii kierunków działań, w odniesieniu do wszystkich aspektów, wskazuje na kompleksowe i komplementarne projektowanie rozwiązań rozwojowych w skali województwa, ukierunkowane na uzyskanie optymalnych rezultatów w procesie

zrównoważonego rozwoju. Realizacja zapisów Strategii w większości pozostaje bez wpływu na komponenty środowisko (cel strategiczny: Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka, Obywatelskie społeczeństwo równych szans oraz cel horyzontalny: Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzane województwo. Natomiast dla celu strategicznego Atrakcyjna i dostępna przestrzeń większość oddziaływań ma charakter pozytywny - 35% oraz minimalnie negatywny - 21%.

- część zamierzeń inwestycyjnych będących następstwem zapisów kierunkowych Strategii prawdopodobnie zostanie zaliczona do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dla inwestycji tych przeprowadzona zostanie odrębna procedura oceny oddziaływania na środowisko. Na podstawie wykonanej oceny zostaną podjęte decyzje administracyjne o wariancie realizowanym oraz działaniach kompensujących i minimalizujących;
- analizując oddziaływania skumulowane w odniesieniu do kierunków działań wynikających z celów operacyjnych Strategii, w zapisach której stwierdzono nakładanie się zarówno negatywnych, jak i pozytywnych oddziaływań. We wszystkich oddziaływaniach skumulowanych przeważają wpływy korzystne. Występowanie negatywnych oddziaływań skumulowanych na komponenty środowiska (receptory oddziaływania) stwierdzono w przypadku 9 spośród 16 (oprócz komponentów: wody powierzchniowe, klimat, powietrze, roślinność, zabytki, dobra materialne oraz ludzie). Natomiast pozytywne oddziaływania skumulowane odnotowano dla wszystkich komponentów środowiska;
- realizacja większości wskazanych w Strategii działań, w ujęciu globalnym i długoterminowym, będzie pozytywnie wpływała na środowisko przyrodnicze, zakładając, że adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska, ochrona i kształtowanie krajobrazu, nowoczesna energetyka w województwie oraz racjonalizacja gospodarki odpadami są warunkiem koniecznym do zapewnienia atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni. Niemniej jednak realizacja niektórych zapisów Strategii wiąże się ze zmianami w środowisku przyrodniczym, powodując, zwłaszcza lokalnie, negatywne oddziaływania. Wynika to z faktu, że przyjęte w Strategii zapisy

kierunkowe zostały skonstruowane tak, aby ograniczyć niekorzystne oddziaływanie na środowisko i minimalizować ingerencję w obszary cenne przyrodniczo, krajobrazowo oraz kulturowo. W przypadku negatywnych oddziaływań skumulowanych, które mogą się pojawić w wyniku realizacji zapisów kierunkowych, należy przyjąć konieczność ich minimalizacji oraz kompensację przyrodniczą;

- realizacja zapisów Strategii zarówno w sposób bezpośredni i pośredni przyczyni się do uzyskania lepszej odporności województwa na zmiany klimatyczne, m.in. poprzez: utrzymanie właściwych stosunków wodnych, zwiększenie zdolności retencyjnych, zwiększanie powierzchni terenów zielonych (w tym kształtowanie Zielonej Sieci), ograniczenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z transportu samochodowego oraz sektora bytowo-komunalnego. Ponadto rozwój infrastruktury przeciwozgrozeniowej, doposażenie służb usuwających skutki zjawisk ekstremalnych oraz realizacja inwestycji przeciwpowodziowych i przeciwpożarowych zapewnią poprawę bezpieczeństwa województwa w przypadku wystąpienia skutków zjawisk ekstremalnych;
- w przypadku braku realizacji Strategii może nastąpić zaostrzenie konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska a rozwojem województwa oraz zahamowanie korzystnych przemian dla środowiska, co może prowadzić do degradacji walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych. Prognoza, wśród szeregu negatywnych skutków braku realizacji Strategii, wskazuje również na możliwe problemy, związane z koordynacją polityki przestrzennej na różnych szczeblach planowania przestrzennego.

Według Prognozy planowany w Strategii rozwój województwa będzie mieć charakter zrównoważony. Kierunki działań, w mniejszym bądź większym zakresie, z założenia wpisują się w zakres rozwiązań mających na celu zapobieganie degradacji środowiska województwa łódzkiego. Wynika to bezpośrednio z wizji Strategii, której jednym z podstawowych założeń jest m.in. ochrona walorów przyrodniczych. W celu realizacji idei zrównoważonego rozwoju w dokumencie zapisano kierunki działań mające pośrednio służyć zapobieganiu, ograniczaniu oraz kompensacji strat przyrodniczych będących skutkami działalności człowieka. W związku z potencjalnymi negatywnymi oddziaływaniami zapisów kierunkowych

Strategii w Prognozie rekomendowano szereg rozwiązań mających na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na etapie realizacyjnym.

Prognoza uzyskała pozytywne opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi. Organy te nie wniosły uwag na etapie konsultacji OOS.

Podstawą do monitorowania procesu realizacji i wdrażania SRWŁ 2030 będzie baza 33 wskaźników, odnosząca się do poszczególnych celów operacyjnych. Monitoring Strategii będzie miał charakter ciągły, a głównym dokumentem cyklicznie podsumowującym proces realizacji Strategii będzie Raport z realizacji SRWŁ 2030, przedkładany do zatwierdzenia Zarządowi Województwa Łódzkiego. Raport przygotowywany będzie nie rzadziej niż co 2 lata i będzie tworzony w oparciu o dane ze statystyki publicznej i dane gromadzone przez Regionalne Obserwatorium Terytorialne, działające w strukturach Biura Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi. Dodatkowo, w celu oceny skuteczności, trafności, użyteczności i trwałości interwencji podejmowanych w ramach realizacji zapisów Strategii przewiduje się ewaluację dokumentu.